

BOV-BLADET

A close-up photograph of three vibrant orange roses in full bloom. The petals are layered and show some darker orange or purple variegation at the edges. The center of the flowers reveals the stamens and pistils. The background is a lush, out-of-focus green, suggesting a garden setting. In the upper right corner, a small, partially visible purple flower adds a touch of contrast.

Nr. 52 2022

Blomsterodlingens vänner i Finland rf

STYRELSEN 20212

EVA-MARIA ANDERZÉN

Ordförande. Trädgårdsintresset vaknade på allvar först i mogen ålder. I dag är det en stor frontmannaträdgård i Sockenbacka som gäller, med gamla perenner och fruktträd och ett växthus för gurkor och tomater.

ANDREA ÅBERG

Merkonom och trädgårdsmästare. Andrea är en stor pion entusiast med öga för andra vackra trädgårdsväxter och en hejare på tomater. Andrea organiserar beställningarna av BOV-plantorna.

MARINA KORKMAN

Ny i styrelsen 2022. Jag är visualist med ett livslångt trädgårdsintresse. Har inte egen trädgård men en balkong fylld med pelargoner. Deltar i sammanställningen av BOV-kalendern.

GUNILLA WESTMAN

Sköter sekreteraruppdraget. Odlare av födsel och ohejdad vana. Trädgårdsmästaren som jobbat som jordbrukare hela livet. Lika intresserad av grönsaksodling som rosor och perenner

ELISABETH "LISEN" GRANBERG

Sköter kassörsjobbet. Lisen är trädgårdsmästare och ekonom. Lisen har en relativt ny trädgård men har fått inse att 5 år i en trädgårds liv är en kort period. Hon lär sig nytt och blir klokare hela tiden.

MARGARETA HÄGG

Bor i Sjundeå sen 23 år tillbaka i ett eget byggt egnahemshus. I trädgården finns det rosor och liljor och andra perenner. Där finns också ett litet växthus. BOV-Bladsredaktör.

CAMILLA RÖNNBLAD

Med ett förflutet inom resebranschen har hon besökt många exotiska trädgårdar. Delar sin tid mellan en höghusgård på Drumsö och en stuga i Kyrkslätt. Har älskat blommor sen liten och tycker att allt som växer är unikt och värdefullt. Chefsvärdinna.

Pärmbilden

Den asiatiska liljan Apricot Fudge fotograferad i min trädgård.

Foto Margareta Hägg

Nya medlemmar: Använd blanketten på webbsidan eller kontakta Gunilla Westman via e-post: jeggars@kolumbus.fi eller per tel. 050-5434205

Ordförande Eva-Maria Anderzén kan kontaktas via e-post: anderzen@me.com eller per tel.: 050-5305884

BOV-bladets redaktör kan kontaktas via e-post: margareta.hagg@kolumbus.fi

Bibliotekarier: Marita Rosengren, Maria Schröder och Viveca Thomé.

Medlemsavgift år 2022 25 euro.

Föreningens bankkonto: Aktia FI4840551820097214

Betalningsärenden sköter kassören Lisen Granberg e-post: lisen.granberg@kolumbus.fi tel 0400-686710

Blomsterodlingensvanner@gmail.com

ORDFÖRANDES SPALT

Kära BOVar

Så är vi igen framme i december och kan blicka tillbaka på BOVåret som gått. Med glädje kan vi ju konstatera att mångt och mycket har ändå hänt trots att vi fortfarande inte har kommit ut ur pandemin.

Jag och hela styrelsen känner en stor lättnad över att vi nu tryggt har kunnat arrangera de obligatoriska föreningsmöten vi inte vågade hålla i början av pandemin. Vårt obligatoriska höstmöte i november 2020 kunde vi hålla ute på Överby gård i Esbo den 16.6.2021 och årsmötet som skulle ha hållits i februari 2021 kunde vi hålla ute på Bergterrassen Purnus ådal i Sjundeå den 15.9.2021.

Eftersom styrelsen inte ville ta hälsorisker så hade vi vissa svårigheter att hitta lämpliga mötesplatser. En mötesplats ute i det fria med sittplatser och traktering var inte så lätt att hitta. Jag tror att vi ändå lyckades rätt bra med att hitta lämpliga mötesplatser trots lite längre avstånd från Helsingfors, för på mötet i Esbo deltog 42 medlemmar och i Sjundeå kom 38 medlemmar på plats. Det är väldigt roligt att märka hur våra medlemmar uppskattar alla de möjligheter till samvaro som arrangeras.

BOVplantorna var speciellt fina i år och glädjande många BOVar tog kontakt och berättade hur nöjda de var. Här får jag nu ett tillfälle att också för min del tacka Bamse och Magnus Björkvall för att de drivit upp plantorna åt oss i många år. Deras arbete har gett oss varje försommar en liten guldkant i tillvaron då vi får hämta nya plantor till våra trädgårdar. Här skall vi inte heller glömma den administrativa delen av plantutdelningen, som Andrea Åberg burit huvudansvaret för.

Längre fram i tidningen kan du läsa om de arbetskedan som leder till BOVplantan i din trädgård. Beställningslistan för nästa sommars BOV plantor finns också i detta nummer.

Den 20 november kunde vi äntligen hålla ett ordinarie föreningsmöte just då det på riktigt skall hållas. Oj vilken lättnad det var. På mötet fastställdes föreningens verksamhetsplan, styrelsens

förslag till budget och årsavgiften och godkändes styrelsens förslag till stadgeändring.

Henrika Arle var i tur att avgå från styrelsen och hon hade meddelat att hon inte ville bli återvald. Henrika, som varit styrelsemedlem sedan 2004 har handhaft flera olika uppdrag i styrelsen bl.a. som kassör 2004-2006 och som viceordförande 2016-2021 och hon har varit ansvarig för vår hemsida hela den tid hon suttit i styrelsen. Hennes mångåriga erfarenhet har varit en stor tillgång i styrelsearbetet.

Som ny styrelsemedlem invaldes Marina Korkman. Jag önskar Marina välkommen till styrelsen.

En eventuell sommarresa till Sverige diskuteras också på föreningsmötet i november och intresset för resan verkade vara stort. Styrelsen kommer att gå vidare med planeringen.

Så det finns en hel del att se framemot på BOV-fronten, inte minst den i skrivande stund annalkande julfesten. Jag hoppas innerligt att vi kan hålla vår julfest trots försämrat coronaläge och då du läser detta vet du redan hur det gick.

Avslutningsvis önskar jag er alla en Fridfull Jul och ett Gott Nytt År. Det blir nog bra- förr eller senare.

Eva-Maria Anderzén, ordförande

Det kommer en vår, men denna Primula blommade redan i oktober. Foto Margareta Hägg

BOVARNAS KALENDER

2022

För dem som är intresserade att köpa vår fina BOV-kalender har vi nu ordnat det på följande sätt :

Kontakta någon av nedanstående styrelsemedlemmar och kom överens om avhämtning av kalendrar hemifrån dem eller eventuellt träff någonstans.

Betalning på BOVarnas konto FI 48 405518 20097214 (10 euro/kalender). Obs använd referensnummer. Numret hittar du som medlemsnummer på tidningen addresslapp.

Eva-Maria Anderzén anderzen@me.com
050-5305884 (Sockenbacka)

Camilla Rönblad camilla.ronblad@gmail.com
050-5529367 (Drumsö)

Lisen Granberg lisen.granberg@kolumbus.fi
0400-686710 (Brändö)

Gunilla Westman jeggars@kolumbus.fi 050-5434205 (Kyrkslätt)

Bild på vad som finns i kalendern, foto M. Hägg

Kalendern 2023

Hoppas BOVarna fotograferar flitigt under hela året. Bilderna ska vara skarpa (man märker snabbt om man lite zoomar sin bild om den är skarp eller ej), och vågräta, stående bilder kan inte användas i kalendern. Den som undrar om bilder med telefonen duger, så jo idag tar de flesta av smarttelefoner tillräckligt bra bilder.

TRÄDGÅRDSDAG PÅ ÖVERBY

Det sista veckoslutet i augusti ordnades evenemanget "Piha ja puisto" i Margretebergsparken, Överby. Det här var ett nytt koncept, på fredagen var utställningsområdet öppet för branschfolk, medan lördagen riktade sig till övriga trädgårdsentusiaster. Till salu fanns plantor, grönsaker, frukt samt diverse trädgårdstillbehör.

Även föreningar kunde komma och göra reklam för sig, och också sälja sina produkter. Vår förening fanns på plats med eget tält och en handfull försäljare – dragplåstren var ju naturligtvis Ingers och Britas fina perennplantor, men även blombuketter och kransar, prydnadspumpor och amaryllislökar såldes.

Text och bild Gunilla Westman

BOVPLANTOR

Projektet börjar alltid med att Henrika och Andrea uppgör en plantlista i november, sedan presenteras den i BOV-bladet. När alla beställningar kommit in, sammanställs beställningen till Björkvalls så att de kan beställa frön senast inom januari. Sedan sås fröna, därefter driver de upp våra plantor under våren.

Växtönskemål till listan tas gärna emot under året av Henrika och Andrea.

Beställningslistan kommer med decembernumret av BOV-bladet, man beställer genom att fylla i formuläret på nätsidan och OBS! därefter skickas en epost om saken åt Andrea, andrea.m.aberg@gmail.com (så att vi inte missar någon beställning ifall den fastnar i cyberrymden). I samma veva när du gör beställningen skriv in datumet i kalendern när plantorna ska avhämtas från Björkvalls. De kan endast avhämtas under den dag som står i BOV-bladet. På plantskolan finns ingen försäljning annars. När dagen närmar sig så kommer du att få en epost om vilket klockslag du skall komma efter plantorna och andra närmare direktiv.

Alla plantor som finns på listan gror kanske inte eller så får man inte tag på fröna, därför kan beställningen som du får se annorlunda ut än den du skickat in. Du får en faktura med hem som ska betalas genast när du avhämtat plantorna (referensnumret är samma som medlemsavgiften).

Dagen när plantorna ska avhämtas så samlas ett gäng hurtiga BOVar på morgonen för att under dagens lopp sortera de cirka 1500-2000 plantorna, så att beställningarna är klara för avhämtning på eftermiddagen-kvällen. Om du är intresserad av att delta i arbetet så kontakta Andrea.

Det kan hända att det finns extra plantor till salu under avhämtningsdagen och eventuella överblivna plantor säljs också bort då, så man kan shoppa lite till av det som finns.

Plantorna är årets fröplantor vilket betyder att de flesta är ganska små, de kommer i små torvkrukor (ibland kan delar av krukans redan ha "komposterats" så det kan närmast vara en jordklump). När du kommer hem med dina plantor lönar det sig att krukorna om dem i större krukor för en tid innan du planterar ut dem. Man kan lämna torvkrukan kvar eller ta bort den. Plantorna är packade i kartongglådor som inte är särskilt fuktåliga så bra att förbereda sig på det och eventuellt ta plastunderlag eller dylikt med.

Det lönar sig att skicka in beställningen så fort som möjligt eftersom plantorna sorteras ut i den ordning beställningarna kommit in. Av en del sorter gror det inte tillräckligt många och då gäller beställningsordningen.

Vi hoppas på ett bra år med nya plantor och även gamla favoriter!

Andrea Åberg

Bilder från BOV-plantornas utdelning juni 2021

Foto Andrea Åberg

PLANTLISTA FÖR BOVPLANTOR 2022

	svenska	Specieilt	inköpsplats	blomfärg	höjd
Aconitum hemsleyanum 'Red Wine'	slingerstormhatt	klättrar	Jelitto	vinröd	200 cm
Aconitum napellus 'Newry Blue'	äkta stormhatt	tålig perenn	Jelitto	mörkblå	90 cm
Alcea rosea plena 'Chaters Violet'	stockros	dubbel	Jelitto	violet	180 cm
Alcea rosea plena 'Chaters White'	stockros	dubbel	Jelitto	vit	180 cm
Alcea rosea 'Radiant Rose'	stockros	enkel med mörkare öga	Jelitto	ljusröd	180 cm
Aquilegia F1 'Earlybird White'	pastellakleja	enkel	Impecta	vit	50 cm
Aquilegia vulgaris var. stellata plena Barlow-Series 'Blue Barlow'	akleja	dubbel	Jelitto	lilablå	80 cm
Aquilegia vulgaris Winky-Series 'Winky Double Rose-White'	akleja	dubbel	Jelitto	vit-ljusröd	80 cm
Asclepias incarnata 'Cinderella'	rosensidenört	vaniljdoft	Jelitto	rosaröd	100 m
Aster ericoides	ljungaster	tålig perenn	Jelitto	vit	100 cm
Astrantia	stjärnflocka	"Magnus val"	fritt	vit/ljusröd	ca. 80 cm
Campanula pulla 'Blue Drops'	svartklocka	stenparti	Jelitto	lilablå	10 cm
Clematis recta 'Purpurea'	styvklematis	mörka blad	jelitto	vit	120 cm
Clematis viticella	italiensk klematis	klätterväxt	jelitto	lilablå	200 cm
Cosmos 'Apricotta'	rosenskära	enkel	Impecta	peachrosa	100 cm
Cosmos 'Cosimo Collarette'	rosenskära	halvdubbel	Impecta	ljusröd	50 cm
Cosmos 'Double Click Cranberries'	rosenskära	dubbel	Impecta	vinröd	80 cm
Cosmos 'Double Click Snow Puff'	rosenskära	dubbel	Impecta	vit	80 cm
Delphinium Elatum F1-Hybr. New Millennium Series 'Pink Princess'	riddarsporre	Behändigare format	Jelitto	ljusröd	60-80 cm
Delphinium Elatum F1-Hybr. New Millennium Series 'Sunny Skies'	riddarsporre	Ståligt lättodlad perenn	Jelitto	ljusblå med vitt öga	120-160 cm
Dianthus knappii	svavelejljika	Passar torra platser	Jelitto	ljusgul	35 cm
Digitalis purpurea 'Pam's Choice'	fingerborgsblomma	Bienn	Jelitto	vit, röd inuti	120 cm
Echinacea 'Pretty Parasols'	rödrudbeckia	Snygg nyhet	?	vit/ljusröd	90-120 cm
Echinacea purpurea 'Happy Star'	rödrudbeckia	Blomma ännu bättre	Jelitto	vit	100 cm
Gentiana asclepiadea	knippgentiana	sen blomning	Jelitto	mörkblå	40 cm

2022	svenska	speciellt	företag	färg	höjd
Gentiana verna ssp. Oschtienica	vårgentiana	stenparti	Jelitto	ljusgul	10 cm
Geranium pratense 'Purple Haze'	ängsnäva	mörka blad	Jelitto	blå	30-60 cm
Geranium wallichianum 'Buxton's Variety'	parnäva	Klarar sol till skugga	Jelitto	blå med vitt öga	50 cm
Helenium autumnale 'Helena Red Shades'	trädgårdsollrud	utmärkt sensommarblommare	Jelitto	rödbrun, orangeröd	120 cm
Helianthus 'Lemon Queen'	septembersolros	Årets perenn 2022 i Sverige	frönhyhet?	ljusgul	180-210 cm
Helopsis helianthoides var. scabra 'Bleeding Hearts'	dägöga	mörka blad	Jelitto	växlande röda toner	120 cm
Heuchera sanguinea 'White Cloud'	blodalunrot	gröna blad	Jelitto	vit	30-50 cm
Iris setosa ssp. canadensis	stenparti t.ex.	stiltigt bladverk	Jelitto	lilablå	30 cm
Lathyrus vernus 'Rainbow'	vårviol - vårrät	klumpväxande, klättrar inte	Jelitto	mix: ljusröd, vit, lila	25 cm
Lewisia longipetala -Hybr 'Little Mango'	lewisia	stenparti	Jelitto	varm gul	10 cm
Lewisia longipetala -Hybr 'Little Peach'	lewisia	stenparti	Jelitto	persikoljusröd	10 cm
Lewisia tweedyi Alba	praktlewisia	stenparti	Jelitto	vit	10 cm
Meconopsis betonicifolia 'China Blue'	blåbergvallmo	ljusaste blå av bergvallmona	Jelitto	ljusblå	60 cm
Meconopsis betonicifolia var. Alba	blåbergvallmo (vit sort)	utsökt	Jelitto	vit	60-90cm
Meconopsis 'Hensol Violet'	blåbergvallmo	störväxt	Jelitto	ljusblå	120-200cm
Primula elatior Crescendo®-Series 'Crescendo® Blue Shades'	trädgårdsviva	långsamt mattbildande	Jelitto	mörkblå	20 cm
Primula japonica 'Alba'	japansk viva	Bland de stiligaste vivorna	Jelitto	vit	50 cm
Primula Wanda-Hybr. (Orig. Niederlenz) 'Wanda Pink/Salmon Shades'	trädgårdsviva	Mycket mörkgröna blad	Jelitto	rosa/peach	10 cm
Pulsatilla 'Blaue Glocken'	backsippa	Förtjusande lurvig	Jelitto	mörkblålla	30 cm
Pulsatilla 'Perlen Glocken'	backsippa	Söt vårblokmare	Jelitto	ljus ljusrosa	30 cm
Rudbeckia hirta 'Cherry Brandy'	sommarrudbeckia	1-årig	Chiltern	mörkröda toner	60 cm
Tagetes 'Strawberry Blonde'	sammetstaget	1-årig	Impecta?	gulröd persika	20-25 cm
Thalictrum rochebrunianum 'Lavender Mist'	skuggviolruta	BOV-favorit	Jelitto	rödilla	150 cm
Verbena bonariensis	jätteverbena	1-årig svävande fjärlisväxt	Jelitto	blåilla	200 cm

Äpplen i Finland , föredrag 20.10.2021

text: Gun-Britt Husberg

bild: Kristina Segercrantz

I boken beskrivs 110 äppelsorter som odlas och hittas i Finland, främst sorter i hemträdgårdar i Östnyland där de flesta sorter är från trädgårdar som ingick i Lappträsk hembygdsförenings inventering av gamla kulturväxter i nejden. Några nyare sorter är sådana som tillsvidare närmast odlas i moderna äppelodlingar för kommersiellt bruk.

Det visade sig snabbt att det i Östnyland fortfarande finns mycket gamla äppelträd kvar på gårdarna. Det här tack vare lantmannaskolan (1913-1957) där eleverna fick lära sig föröka, plantera och sköta fruktträd. Som lärare fungerade Björn Lindberg, grundare av en stor plantskola i Lojo och länspomolog i Nyland. Man tänkte sig under 1920-30-talet att frukt- och grönsaksprodukter kunde bli en liten extra inkomstkälla för bönderna. De unga nyblivna husbönderna anlade ofta ganska stora fruktträdgårdar med upp till 100 äppelträd. De sorter man valde var sådana som Finlands och Nordens främsta pomolog Alexandra Smirnoff rekommenderat i sina pomologiska böcker.

Andra världskriget innebar för de flesta trädgårdar dödsstöten för de storstilade planerna då de flesta träden dog under de kalla vintrarna och arbetskraften också i de flesta fall var frånvarande. Det fanns ändå träd som överlevde kristiderna och dessa är bevisligen härdiga och lämpade för det klimat som råder i de östliga delarna av södra Finland. Min avsikt var att kartlägga vilka de här sorterna är och att ta vara på dem och förnygra dem genom att ympa nya träd. De skulle sedan planteras på hembygdsgården Kycklings. Det visade sig snart att det fanns många fler äppelträd och äppelsorter än jag kunde ana och ganska snart var hembygdsgården till brädden fullplanterad.

En av de intressantaste upptäckterna i trädgårdarna är den gamla svenska äppelsorten Risäter som löper som ett band genom hela inventeringen och arbetet med boken om äpplen i Finland. Allra först fick jag lära känna den i Lappträsk på Kycklings granngård Marieberg. Några Risäter träd hade planterats där på 1920-talet och ger fortfarande frukt årligen. Senare hittades sorten också i min hembygd Hindersby och i grannkommunerna Liljendal och Strömfors och nyligen hörde jag att den finns också i Ekenäs. I Sverige har jag sett den i Arboga nära där vi bor, då vi är i Sverige, och på Selma Lagerlöfs Mårbacka. En annan överraskande sort var Crimson Beauty som hittades i en öde trädgård där bostadshuset hade brunnit ner, men äppelträden ännu vittnade om ett tidigare äppelintresse.

Den stora utmaningen under hela inventeringen var trädens ålder och att namnen fallit i glömska, ingen kände igen sorterna. Det blev nödvändigt att gå tillbaka till pomologisk litteratur från 1800-talet. I några fall förblev sorterna obekanta och de har då beskrivits som lokala sorter och oftast namngivits efter fyndort eller efter ägaren.

I samband med inventeringen kunde vi konstatera att träden börjar uppnå sin maximala ålder och då det är fråga om värdefulla och ibland ovanliga sorter är det viktigt att förnygra dem. Det gör man genom att ympa eller okulera nya individ. Det här behöver göras i tid medan de gamla träden ännu producerar ung ved som kan användas till förnygring. På så vis undviker man att mångfalden av äppelsorter urholkas.

Bild 1

Crimson Beauty, hittades i en öde trädgård och har antingen hämtats från Sverige av bygdens kunniga äppelodlare eller köpts från Lindö plantskola där sorten fanns till salu åtminstone år 1939.

Bild 2

Guldrenett har hämtats till Östnyland av estniska invandrare. Det har visat sig vara fråga om Liivi Kultrenett, Livlands Guldrenett. En historisk sort då Livland inte mera existerar, men äpplet lever kvar.

Unika sorter för Finland

Den svenska pomologins fader och Alexandra Smirnoffs lärare, Olof Eneroth, har sagt - fritt formulerat - att ett folk utan känsla för sina äppelsorter är ett ociviliserat folk. I Finland är vi stolta över våra fruktträd och det finns också många helt unika sorter i vårt land. Det här hänger ihop med att vi importerat sorter såväl från Sverige och Västeuropa som från Ryssland. Spontana korsningar har uppstått, många av dem mycket härdiga och väldigt goda i smaken. Ofta är den ena föräldern någon av kanel-sorterna och den andra föräldern kanske Oranie eller Gul Höstkalvill. Just nu pågår på Naturresursinstitutet, Luke, ett omfattande genetiskt forskningsarbete om våra inhemska sorters ursprung.

Boken Äpplen i Finland beskriver flera av de unika finländska sorterna såsom Gallèn, Gerknäs Vinter, Grenman och Huvitus. Dessutom beskrivs ett antal lokala sorter som bara står att finna i en by eller hos några grannar, exempelvis Söta Barbi, Sara och Kapellby Röd Höst. Några av de beskrivna sorterna såsom Bernhard, Rosenstrimling och Kycklings Smultronäpple kan vara lokala unika frösorter eller vara någon tillsvidare oidentifierad gammal sort.

Äppelträd och äpplen året runt

Nu mitt i höstrusket är det bästa tiden att drömma om kommande växtsäsong och minnas både den gångna sommarens alla fröjder men också motgångarna, med heliga löften om att inkommande sommar ska man inte göra om samma misstag som i somras!

Ett misstag som man ska undvika är att inte skydda äppelträden mot harar, hjortar och sorkar vintertid. I skrivande stund, i november, är det hög tid att se till att skydden är på plats – då tidningen kommer ut är det skäl att ta en runda till och se att näten faktiskt sitter kvar där de ska. Det är så ofta man med stora förhoppningar planterar ett äppelträd – bara för att glömma bort det då höstmörkret faller på. Gör inte det – alla äppelträd lever farligt åtminstone de första 15 åren!

Plantera nya träd och bevara gamla

Man vill ju gärna ha äpplen under en lång säsong och därför är det klokt att välja sorter som mognar olika tid. Traditionellt indelas äppelsorterna i sommar-, höst- och vinterfrukt. Tidiga sorter är bland andra Pirja, Rupert, Bernhard (=Vit Sommarkalvill?), Transparente Blanche (=TB, Vitt Klaräpple) och Sävstaholm. Höstäpplenas mognadstid varierar från september till början av oktober och traditionella sådana sorter är Oranie (Sommarkalvill), Charlamovsky, Höststrimling, Risäter och kanel-sorterna. Till vintersorterna räknas Antonovka, men den är egentligen en sen höstsort och kan inte lagras väldigt lång tid. Åkerö är den sort man traditionellt odlar till vintern med relativt lång hållbarhet – åtminstone till jul. Likaså är Lobo en tidig vintersort. Vill man däremot ha äpplen som håller hela vårvintern kan Gerknäs Vinter (Kirkniemi Vinter), Rött Järnäpple, Sibulöun eller den nyare ryska sorten Renet Tschernenko vara alternativ.

Våren är kort hos oss här i nord och blomningstiden mellan tidiga och sena sorter skiljer sig inte mycket. Det underlättar planeringen bland annat med tanke på pollinering. Har man tre, fyra sorter i sin trädgård brukar pollineringen lyckas – förutsatt att det finns pollinerare förstås. Vi ska inte glömma att varje fruktbarande träd ska behandlas med respekt och ansvarsfull skötsel. Vi har fått ett kulturarv i gåva att bevara och förvalta. Det är heller aldrig för sent att plantera ett nytt träd!

Gun-Britt Husberg författaren till höger och illustratören Kristina Segercrantz till vänster.

Foto Gunilla Westman

BOV-resa till Sverige 9-13.6 2022

Vi planerar nu att göra sommarestan till Sverige – ”resan som inte blev” av 2020.

Programmet i korthet :

9.6 Bussen samlar upp deltagarna och kör till Åbo, vi åker med Viking Grace till Stockholm, gemensam buffémiddag

10.6 Frukost på Wenngarn slott i Sigtuna, sedan åker vi till Wij trädgårdar i Ockelbo, guidad tur, lunch och egen tid. Därefter åker vi till Söderala och Asta, Världsarvsgården Erik-Anders. Vi kör till Bollnäs, inkvartering, gemensam middag.

11.6 Frukost och därefter Hillevik, Landet Krokus en privat trädgård. Sedan åker vi till Strömsbo plantskola... Lunch och avresa mot Gävle, där besöks en privat trädgård (Gunilla Welin Brook och Ulf Brook) Inkvartering i Gävle, gemensam middag.

12.6 Frukost och avfärd mot Gysinge, ett gammalt brukssamhälle och en trädgård vid Dalälven, ligger i Färnebofjärdens nationalpark. Lunchen äter vi på Gysinge herrgård. Färden fortsätter med Ulriksdals Slottsträdgård, och deras handelsträdgård som sista besöksmål . Därefter Viking-terminalen, Amorella. Gemensam buffémiddag.

13.6 Sjöfrukost ombord och hemresa.

Rese datum: 9-13.6, Torsdag -Måndag, 5 dagar

Resans pris: 740€ / pers. Grupp: 30-50 pers.

I resan ingår:

- Busstransport i 50-pers. turistbuss
- Yrkeschaufför
- Reseledare
- Båtbiljetter Åbo-Stockholm t/r
- Hyttplats i I4/ I4 (2-pers. / hytt)
- 2 x hotellnätter i 2-pers. rum
- 3 x hotellfrukost
- 1 x sjöfrukost
- bufe t/r
- 2 x middag
- 3 x lunch
- inträde (Världsarvsgården, Landet Krokus , Gunilla Welin Brook)

I resan ingår inte:

- reseförsäkringar
- enkelrumstillägg 105€
- måltidsdrycker

BLDKAVAKAD FRÅN BERGSTERASSEN I SJUNDEÅ 15.9.2021

BOVarnas årsmöte från februari 2021

Hit var vi på väg

Framme

Färden börjar

Kaffet smakar

Trevlig samvaro, livlig diskussion efter mötet

Bilder av Susanne Ekström, Andrea Åberg, Gunilla Westman

MEDLEMMARNAS EGNA FAVORITRABATTER

17.11 på mötet hade medlemmarna möjlighet att berätta om sina favoritrabatter. Här följer 5 av medlemmarnas favoritrabatter.

Den första rabatten

INGER KULLBERGS FAVORITRABATT

Text och bild Inger Kullberg

Min favoritrabatt blommar på våren och försommaren. I rabattens mitt står prydnadsäppelträdet 'Hopa' som blir allt större för varje år som går. Det ger skugga på sommaren dessutom ligger rabatten i norrlägen. De flesta av växterna är lämpliga för woodland.

Haquetia epipactis, gullflocka blommar mycket tidigt, redan i mitten av april sticker de gula knopparna upp. De små blommorna är klargula, svepebladen som omger blomman är gulgröna. Efter blomningen växer bladen upp. Gullflockan trivs i lövrik jord. Höjd 10-15 cm.

Glaucidium palmatum, lunddocka blommar i mitten av maj. De rosa blommorna har fyra kronblad och är malvafärgade. Bladen är lönnliknande och dekorativa hela sommaren. Trivs i fuktig och lövrik jord. Höjd: 40 cm.

Trillium albidum, vitt jättetreblad. De stora vita blommorna är upprättstående och doftar starkt av liljekonvalj. Bladen är först marmorade. Lång blomningstid. Trivs i mullrik och fuktighetshållande jord och med vandrande skugga. Höjd: 40 cm.

Primula elatior "Rose-Marie", fylld lundviva. Den här växten och flera av de andra växterna i rabatten har jag fått av Rose-Marie Heino, en hängiven och mycket kunnig BOV, numera avliden. Vivans rätta sortnamn vet jag inte men jag har uppkallat den efter givaren. Blommar med aprikosgula, fyllda blommor. Den är en lysande färgklick i rabatten. Blommar under flera veckors tid i maj månad Behöver delas med något års mellanrum. Höjd: 15 cm.

Cypripedium reginae, drottningssko. Denna art kommer från Amerika och tycker om surjord i motsats till de flesta orkidéer. Den blommar i mitten av juni. Blomman har vita kalkblad och rosa läppar, den är 8 cm stor. Varje stängel har 1-3 blommor. Bladen är något plisserade. Höjd: 40 cm.

Cypripedium reginae, Drottningssko

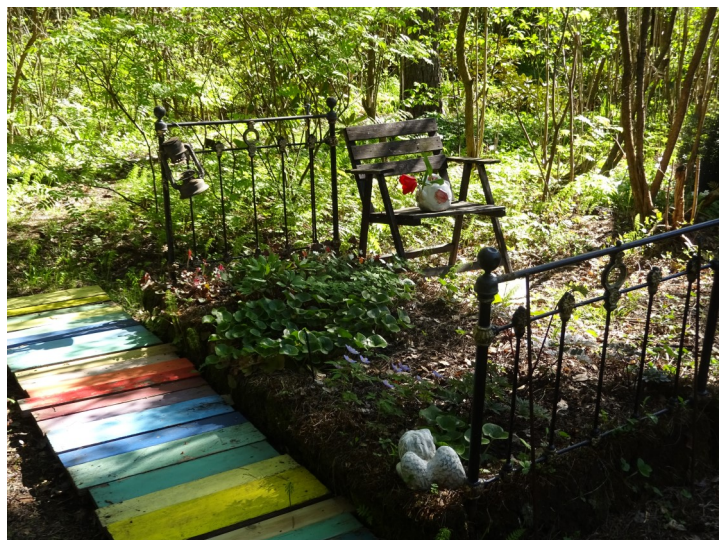

Glaucidium palmatum, lunddocka

BLOMSTERSÄNG OCH SKUGGVÄXTER

Text och bild Eva Vikstedt

Två gavlar från en gammal järnsäng gav inspiration till min blomsterrabatt. De inköptes för en billig penning i en skrothandel för nästan 60 år sen. Gavlarna målades den gången i svart och guld för att pryda min tonårsheteka. I dag står blomstersängen i trädgårdens mörkaste och fuktigaste hörn, med enda uppgift att glädja sin ägare och eventuellt skapa en skön viloplats för några skuggälskande växter. Sängbotten består av torvblock och kompostmylla. För det mesta ser min blomstersäng nog lite obäddad ut. Kudden utgörs visserligen av en bländvit julros, utplanterad för några jular sedan, men lakanen består av olika sorters sippor i vitt och blått, som lite oplanerat dyker upp här och där. Under sommaren försvinner sipporna under ett överkast av hasselört, kambräken och alunrot. Höjdpunkten kommer i augusti-september om hösten blir varm: då blommar det ståtliga silveraxet.

SIV KOIVISTOS RABATT

Text och bild Siv Koivisto

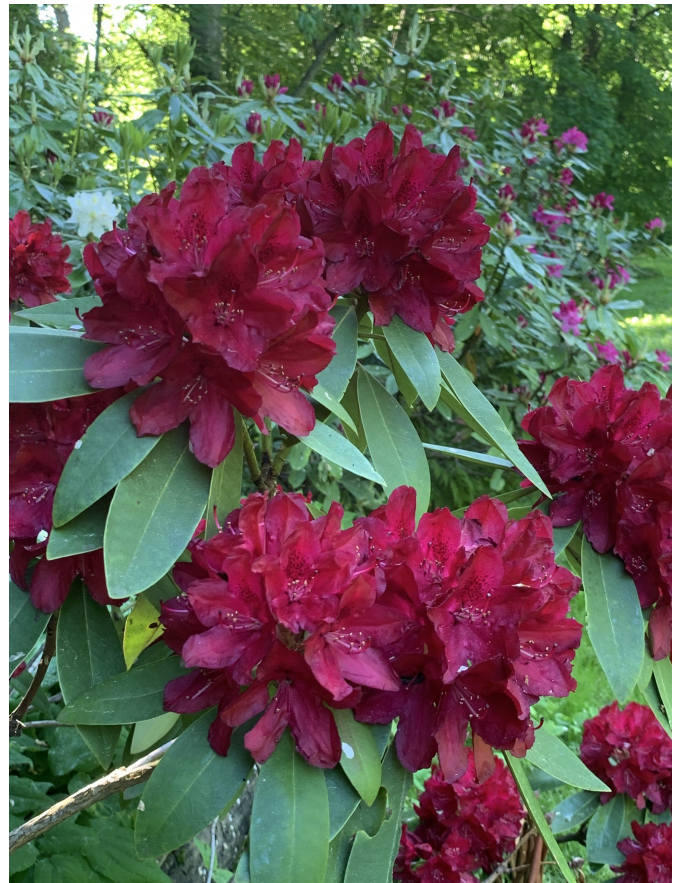
Det finns många favoriter i min rabatt: vallmo, iris, bellis, akleja, gillenia... och så höstanemonen, vars vackra svajande blomstänglar gläder oss ännu sent på hösten.

HENRIKA ARLES RABATT

Text och bild Henrika Arle

Rhododendronrabatten var från början Andrea Standertskjöld-Nordenstams idé på en plats där vi tyckte att det skulle bli en vacker avgränsning mot skogen. Platsen är det fuktigaste vi har i våra gemensamma knutar, den kan t.o.m. bli blöt, så rhododendronen är planterade i en lätt upphöjd rabatt - sidorna är gamla stammar och motsvarande, växtunderlaget är välbränd, länge komposterad torvbaserad hästgödsel. Den rödaste rododendron är 'Henry's Red', den anilina har vi inte namn på och den lite vitljusrosa är *Rhododendron yakushimanum* 'Koichiro Wada'. Vi kallar rabatten "Rodoraitti" - den har en till tre plantors bredd och är ganska lång. Henrika har gjort mycket av växtvalet och planterandet, Andrea är den som sköter flitigast. Som undervegetation finns bland annat BOV-plantor - *Meconopsis* brukar trivas. Annars växer där bl.a. *Vinca minor*, *Epimedium* och olika *Trillium*.

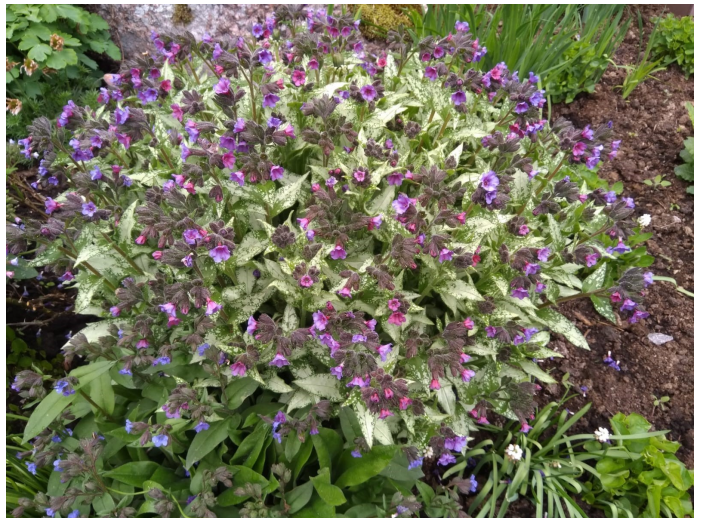
GUNILLA WESTMANS RABATT

Text och bild Gunilla Westman

I den här rabatten är det framför allt lökväxterna och de försommarblommande perennerna som är viktigast. Det här är en torkkänslig plats, så högsommartorkan går oftast hårt åt övriga perenner.

Snökllockor och pärlhyacinter, doftvioler och ormöga trivs ypperligt här, primulor och pulsatillor samt olika lungörter även så. Olika violer frösår sig och finns än här, än där.

Många olika irisar har jag planterat här, och de växer tappert och blommar fint.

BIBLIOTEKARIEN MARITA ROSENGREN HAR ORDET

Bovbibliotekets senaste förteckning finns i BOVBLADET nr 46/2019. Sedan dess har vi fått följande böcker:

Johanna Vireaho och Annabelle Antas: Living with airplants

Sigbritt Backman: Stugor, täppor och kolonister i hundra år.

Budde Christensen: Oldemors potteplante.

Ulrica Nordström: Mossa. Från skog till trädgård. (se Bovbladet nr 48)

Sven-Erik Nygren: Trädgårdsodlingens vänner i Wasa anno 1919-

Det gröna arvet. Jakobstads historiska parker.

Angela Oker-Blom: Grönskande tak.

Stephanie Donaldson: En grön oas.

Ulla-Maija Sievinen: Onnenapilaa etsimässä.

Tor Lindholm: Du och din trädgård i nöd och lust

Tor Lindholm: Vi och våra trädgårdar i vått och torrt.

Gun-Britt Husberg och Kristina Segercrantz: Äpplen i Finland

Jag har valt ut tre av dessa böcker som jag tycker speciellt mycket om. Någon annan hade kanske valt annorlunda. Skriv gärna i Bovbladet om ni vill ge någon av dessa böcker eller några andra i biblioteket ett speciellt omnämnande.

ÄPPLEN I FINLAND

Innehållsförteckningen i " Äpplen i Finland" beskriver bra vad den boken vill säga: Identifiering av äppel-sorter,

Beskrivningar 110 sorter (det längsta och vackraste kapitlet med underbara äppelbilder av konstnärinnan Kristina Segercrantz), Plantera och odla äppelträd, Sorter i gamla trädgårdar.

GRÖNSKANDE TAK

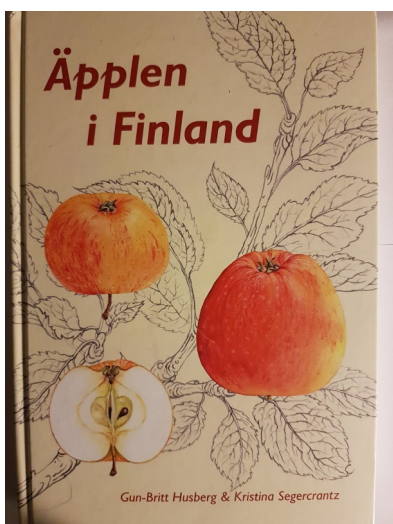
Grönskande tak är skriven av konstnärinnan Angela Oker-Blom. Innehållet i boken är indelat enligt årstider. Några exempel på kapitlens poetiska beskrivningar: Vinden berör, förtrollande växtvärld, Vilotid.

Boken ger också praktiska råd tex om bokashi, samla frön och en växtlista.

EN GRÖN OAS

En grön oas berättar om hur man genom att utgå från några grundelement skapar symmetri och balans och enkelhet i trädgården. Vi lär oss om effekter som kan uppnås med spännade skuggspel och solens blänk i en vattenyta. I kapitlet om dofter och ljud läggs tyngdpunkten på hörsel och doftsinne. I den trädgården får vi njuta av vattnets lugnande ljud, fågelsång och löv som susar i kvällsbris.

Text Marita Rosengren

BOKRECENSION:

Hannu Sarenström 'Det nya trädgårdslandet'

Text och bild Lisen Granberg

Hannu Sarenströms nya bok handlar om att odla grönsaker, blommor och sig själv och om hur det är att byta miljö och bygga upp en ny trädgård med odling.

Hannu flyttar till ön Langeland i södra Danmark, från Kinnekulle vid Väneren i Sverige. För honom var ljuset och havets närhet viktigt och nu hade han hittat ett ställe som motsvarade hans förväntningar.

Det första han gör, när flyttlassen har kommit i december, är att han besöker en plantskola. Klimatet var så mycket varmare här än på Kinnekulle att det var fullt möjligt att plantera växter i december. Vintern är kort och blid och odlingssäsongen är lång.

I början gjorde han sitt yttersta för att lära känna sina nya grannar och det visar sig, att de är mycket villiga att hjälpa honom med olika saker. Det får honom att inse att han måste lära sig danska, efter några roliga missförstånd, går han på en språkkurs för invandrare. Svårast blir det att lära sig räkneorden.

Hannus stora intresse är grönsaksodling, han berättar från grunden om vikten av att ha en vital jord tack vare jordförbättring. Man får konkreta tips om frösorter, handfasta råd om odling av olika grönsaker från kål-, bön-, tomat- och rotfruktsodling till många ovanligare grönsaker. Det är bara att välja vad man vill odla.

Boken är underhållande att läsa på grund av Hannus beskrivande och avväpnade sätt att skriva, man rycks med i hans entusiasm och börjar planera för nästa sommars odling.

Man får en inblick i hur det är att börja med något nytt i en ny varmare miljö och att fylla trädgården

med intressanta växter, vad hindrar att man själv provar!

Boken utgiven på Norstedts förlag och kostar 35,90 euro.

ÖPPNA TRÄDGÅRDAR 7.8.2022

Nästa öppna trädgårdar hålls i augusti, närmare bestämt söndagen 7.8. Trädgårdarna håller öppet mellan 12-17.

Öppna Trädgårdar anordnades första gången år 2012. Puutarhaliitto ry och Svenska Trädgårdsförbundet rf började tillsammans med lokalföreningarna söka efter möjliga besöksmål. Maiju och Yrjö Rikalas trädgårdsstiftelse stödde projektet ekonomiskt så att databasen på hemsidan för Öppna Trädgårdar kunde förverkligas. Det året var 300 trädgårdar med och det gjordes total 40.000 besök.

I år kunde Öppna trädgårdar genomföras trots värmen och pandemin. Få se hur det går i nästa år.

ROSORNAS VÄRLDSKONGRESS GÖR NYTT FÖRSÖK

19thWFERS WORLD ROSE CONVENTION hålls i Adelaide i Australien. 27 oktober—3 november 2022. Är någon intresserad fås programmet av Margareta Hägg.

VÄRVA NYA MEDLEMMAR

Känner du någon som skulle vara intresserad av att vara med i vår förening. Vi utgår ju från att vi snart kan hålla våra föreläsningkvällar igen.

Föreningen har numera en uppdaterad broschyr med rubriken Vill du lära dig mer om blommor och trädgård? I den berättar Blomsterodlingens vänner om sin verksamhet. Broschyren fås från vår sekreterare, Gunilla Westman, telefon 050 5434205, e-mail jeggars@kolumbus.fi.

För dig som är intresserad av trädgårdsodling

Är du intresserad av växter – perenner, grönsaker, träd och buskar – som kan odlas i vårt klimat? Kom då med i Blomsterodlingens vänner (BOV), en ideell förening för trädgårdsintresserade i södra Finland.

- Vi träffas en gång i månaden (september-april) för att höra föredrag om ämnen som intresserar oss. Det kan handla om allt mellan svårflirtade rosor och lättodlade fuchsior, eller om hur man bäst gödslar och planerar en köksträdgård. Våra möten brukar börja med en gemensam testund då vi kan prata lite blommor och utbyta erfarenheter.

- Det går också bra att låna böcker ur föreningens välförsedda bibliotek.

- Varje vår driver föreningen upp egna BOV-planter, som medlemmarna kan beställa till specialpris.

- BOVarna, som föreningens medlemmar kallas, brukar också besöka trädgårdar och parker tillsammans.

- Varje år åker vi på en gemensam resa med många spännande trädgårdar och parker på programmet.

- Vår medlemstidning BOV-bladet utkommer två gånger per år med intressanta artiklar och viktig information om verksamheten.

Blomsterodlingens vänner r.f. grundades år 1923 i Helsingfors av en samling fackmän och kunniga

amatörer som ville främja blomsterodlandet i Finland. Inför sitt 100-årsjubileum har föreningen lite över 200 medlemmar som träffas i Brages festsal i Helsingfors den tredje onsdagen i månaden.

Mer information om föreningen och vårt program hittar du på hemsida www.blomsterodlingens-vanner.org där det också finns en blankett för ansökning av medlemskap.

Blomsterodlingens vänner finns också på Facebook – Blomsterodlingens vänner – BOV.

Det går också bra att direkt kontakta vår sekreterare Gunilla Westman 050-5434205 jeggars@kolumbus.fi

Välkommen på besök en onsdag för att se om du har lust att bli BOV!

Blomsterodlingens vänner i Finland rf

Medlemsavgiften 2022

I januari kommer det en faktura om medlemsavgiften åt alla medlemmar.

Medlemsavgiften är densamma som tidigare, 25€.

Kom ihåg ditt personliga referensnummer, som finns på adresslappen här ovanför. Det gör kassörens arbete lättare och sparar kostnader för föreningen.

Föreningens bankkonto: Aktia FI4840551820097214. BIC HELSFIHH

Medlemsavgiften skall betalas först i januari inte i december och ni kan vänta på att fakturan kommer..

Vårens program 2022

Månadsmötena hålls i Brages festsal, Kaserngatan 28. Biblioteket öppnar kl. 18.00 och vi börjar med att dricka te. Kvällens möteshandlingar och föredrag följer kl.18.30.

19.1 Marina Korkman - Pelargoner

16.2 Vårmöte/årsmöte . Olli Wuokko - Hortensior

16.3 Julia Donner, Kvinnornas trädgårdar vid Tusbyträsk, Ainola m. fl

20.4 Carita Forsberg-Heikkilä - Buskpiöner, odling och förökning

18.5 Planeras utfärd till Stadsträdgården

Vid behov uppdateras programmet på BOVarnas hemsida www.blomsterodlingsvanner.org

Följ med föreningens

verksamhet på Facebook

www.facebook.com/blomsterodlingsvanner

Blomsterodlingens
vänner i Finland r.f.

Alla trädgårdsintresserade är välkomna till BOVarna. Vi är verksamma på svenska och verkar i huvudstadsregionen. Du kan bli medlem genom att fylla i ett formulär på webben:

www.blomsterodlingsvanner.org/medlemskap-jasenyys/ eller kontakta vår sekreterare, se sid 2.

